Parallelsessie Beraad en Advies, 16 juni 2022
Zienswijzen gemeenschappelijke regelingen
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer B. Bahlmann
Griffie:	mevrouw E. van Bekhoven
Fracties:	Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-SGP/ChristenUnie - VVD-D66-SP
Portefeuillehouder:	de heren R. van Doesburg, J. van der Geest, E. Kraaijeveld, D. van Zanten, mevrouw R. Melissant-Briene
Notulen:	notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Zienswijzen gemeenschappelijke regelingen

Gelegenheid geven tot debat over inhoudelijke onderdelen uit de 8 zienswijzebrieven gemeenschappelijke regelingen.
Per GR besluiten of dit een hamerstuk of bespreekstuk wordt in de raadsvergadering van 23 juni a.s.

De heer Krol zegt dat zijn fractie de samenwerking in gemeenschappelijke regelingen koestert. De taak van de raad in dit kader is dikwijls onderwerp van gesprek. Hij ziet uit naar het gesprek over de nieuwe wet op de gemeenschappelijke regelingen.
Dikwijls gaat het over extra taken van de gemeenschappelijke regeling in relatie tot de taken van de gemeente. Het gaat ook vaker over het verhogen van de gemeentelijke bijdrage dan over het verlagen ervan. Efficiënt werken van een gemeenschappelijke regeling is dikwijls een aandachtspunt. Het is lastig te bepalen wanneer een gemeenschappelijke regeling goed werkt. Hij noemt in dit kader het inefficiënt inkopen door een gemeenschappelijke regeling.
Met betrekking tot de DGJ merkt hij op dat gesproken is over de uitbreiding bij Veilig Thuis omdat niet alle gemeenten voortvarend casussen overnemen; hij doet de suggestie om te verkennen of op meer gebieden de solidariteit losgelaten kan worden. Desgevraagd zegt hij dat zijn voorstel niet is om in voorkomende gevallen uit een gemeenschappelijke regeling te stappen.
Met betrekking tot Avres verwijst hij naar de bespreking over de ambities van Avres en het inzetten van een ambitiefonds. Hij vindt het lastig dat voorgesteld wordt om een deel van het overschot te oormerken voor het ambitiefonds. Zou de inzet niet moeten zijn om het in de reserve te houden? Als er overeenstemming is over de kaders voor het fonds zou het geld dan hiervoor ingezet kunnen worden.

De heer Oostrum merkt op dat gemeenschappelijke regelingen samen met andere gemeenten opgezet worden om dingen samen doeltreffender te kunnen doen dan de gemeenten alleen zouden kunnen. Het is in feite verlengd lokaal bestuur. Als samen het risico gedeeld wordt van bijvoorbeeld dure cliënten bij de DGJ, dan is dat beter dat wanneer een gemeente dit alleen moet dragen.

De heer Krol merkt op dat juist op dit punt de solidariteit al is losgelaten.

De heer Oostrum merkt op dat het wel zo is dat collegeleden die in het bestuur van een gemeenschappelijke regeling zitten scherp gehouden moeten worden, maar hij is het niet

eens met de opmerking over het inefficiënt inkopen. Hij verwijst naar de zienswijzen die naar zijn mening goed zijn verwoord.

De heer Van der Meijden bedankt voor de beantwoording van de schriftelijke vragen over de jeugdzorg. Hij noemt ook de doorgeschoven punten van de Veiligheidsregio waarop het college nog zal terugkomen. Met betrekking tot de DGJ merkt hij op dat het college vraagt om een motivatie inzake de wenselijkheid van de uitbreiding. Hij vraagt het college de raad periodiek bij te praten over de status van de wachtlijsten. Hij vraagt voorts of de ontbrekende controleverklaring inmiddels beschikbaar is.
Hij kan het betoog van de heer Krol goed volgen. Het is belangrijk dat de raad de kaderstellende rol goed invult. Met betrekking tot het innovatiefonds is dat lastig.

De heer Kuijten zegt dat zijn fractie de zienswijzen een goede verwoording vindt van de controles. Met betrekking tot de risico's zou hij meer opteren voor een periodieke bijsturing. Onder de huidige wet is dat moeilijk. Hij is benieuwd naar de nieuwe wet en vraagt om een actieplan in dit kader.

De heer Van der Meijden vraagt met betrekking tot de wijziging van de WGR of de heer Kuijten in dit kader bepaalde gemeenschappelijke regelingen voor ogen heeft.

De heer Kuijten merkt op dat hij eerst de nieuwe WGR wil bestuderen voordat hij hier een antwoord op kan geven. Hij wil eerst de kaders bestuderen.

Mevrouw Dansen merkt op dat de verzoeken om een zienswijze gericht zijn aan de raad; de zienswijzen moeten dan ook van de raad zijn. Ze zijn echter ondertekend door het college. Zij steunt de opmerking van de heer Krol over het ambitiefonds en zegt dat dit ook zo in het raadsvoorstel staat.

De heer Van Willigen meent dat het terecht is dat de zienswijze van het bestuur van de gemeente komt.

Mevrouw Dansen verwijst naar de vraag om de zienswijzen die aan de raad is gericht. Eventueel kan het college namens de raad antwoorden. Overigens gaat het in dit kader om geld en daar gaat de raad over.

De heer Van der Meijden meent dat mevrouw Dansen een goed punt aansnijdt. Het lijkt hem logisch dat de zienswijze namens de raad ingediend wordt.

De heer Van Veen merkt op dat zijn vraag al gesteld is door het CDA. Er komt een nieuwe wet en hij vraagt zich af hoe vaak een evaluatie zal plaatsvinden.

De heer Van Santen geeft complimenten voor de overzichtelijke stukken. Op veel punten gaat het naar zijn mening goed. Er zijn alleen zorgen over Avres; hij zou graag de effecten van een en ander willen monitoren en evalueren en verwijst naar het raadsvoorstel. Een ander zorgpunt is Waardlanden en diftar en het invoeren van het pasjessysteem. Hij geeft het advies dit goed te monitoren. Met betrekking tot DGJ zegt hij dat het geld daar terecht moet komen waar de zorgbehoefte is en niet bij het beleid.

De heer Van der Lee bedankt alle diensten voor hun inzet in het moeilijke coronajaar. Het is niet goed om grote reserves aan te houden bij deze diensten. Is het niet verstandiger om de reserves te centraliseren? Gorcum Actief vindt dat een goede suggestie.

De heer Van Willigen bedankt voor de manier waarop het proces is gelopen en verwijst naar de veelheid van stukken. Hij bedankt de ambtelijke organisatie voor de beantwoording van de vele vragen. Gemeenschappelijke regelingen zijn een goede zaak maar gemeenten moeten elkaar wel blijven prikkelen en kritisch vragen stellen over de uitvoering van de regelingen. Er moet niet te gemakkelijk mee omgegaan worden. Bij sommige

gemeenschappelijke regelingen gaat er veel geld doorheen; de controlerende rol van de raad is lastig. Hij heeft vaak het gevoel achter de zaken aan te lopen. Hij vraagt op welke manier de controlerende rol van de raad vergroot kan worden. Hij stemt overigens in met het voorstel dat als hamerstuk geagendeerd kan worden.

De voorzitter geeft het college gelegenheid om te reageren.

Wethouder Van Zanten bedankt voor de ingebrachte zaken. Voor zijn portefeuille heeft hij alleen de vraag van de heer Van der Lee gehoord. Hij merkt op dat er geen grote reserves worden aangehouden bij de gemeenschappelijke regelingen. Er wordt niet meer aangehouden dan past bij het risicoprofiel. Overschotten gaan terug naar de gemeenten. De reserves centraliseren lijkt technisch onmogelijk want gemeenschappelijke regelingen zijn verschillend ingericht voor verschillende gemeenten. Het lijkt overigens ook niet nuttig want er worden niet te veel reserves aangehouden.

Wethouder Kraaijeveld verwijst naar de inbreng van de heer Krol over het ambitiefonds. Hij schetst het proces van de afgelopen anderhalf jaar over Avres. Het wordt steeds moeilijker mensen te re-integreren. De arbeidsmarkt is erg volatiel. Hij noemt ook de Oekraïense vluchtelingen in dit kader. De keuze is gemaakt om een stap vooruit te zetten en het ambitieniveau te verhogen.

De heer Krol merkt op dat het hem vooral gaat om hoe er omgegaan wordt met de reserve voor het fonds waarvoor nog geen kader is vastgesteld. Het zou naar zijn mening eerst in de algemene reserve gedaan moeten worden.

Wethouder Kraaijeveld zegt dat bij de totstandkoming van de ambitienotitie ook het fonds aan de orde is geweest. Afgesproken is dat het technisch in een reserve komt met de intentie om het aan te wenden als de gemeenteraden de kaders hebben vastgesteld. Hij verwijst naar de tekst in de zienswijze.

De heer Krol zegt dat hij door het nu in een algemene reserve te doen de druk op Avres hoog wil houden om met een goed voorstel voor het ambitiefonds te komen.

Wethouder Kraaijeveld gaat in op de opmerkingen over de DGJ en Veilig Thuis en verwijst naar de beantwoording van de schriftelijke vragen. Via de P&C-cyclus wordt de raad geinformeerd over de status van een en ander. Tussentijds kunnen uiteraard ook vragen gesteld worden.
Met betrekking tot het loslaten van het solidariteitsprincipe op andere punten verwijst hij naar de situatie van Veilig Thuis en de DGJ. Hij adviseert deze gedachte nog even aan te houden en de landelijke ontwikkelingen af te wachten. Het is wel goed om te kijken naar de governance.

De heer Van Willigen vraagt of de heer Krol een specifieke regeling in gedachten heeft voor het loslaten van de solidariteit.

De heer Krol antwoordt dat het hem alleen gaat om het efficiënt uitvoeren van zaken door gemeenten zoals bij Veilig Thuis. Hij stelt de gemeenschappelijke regeling niet ter discussie.

Wethouder Van der Geest verwijst naar het advies van de heer Van Santen over het testen van de pasjes voor diftar. Daarin is voorzien.

De heer Van Santen merkt op dat het nog niet duidelijk is of het aantal bijplaatsingen zal afnemen.

Wethouder Van der Geest zegt dat daar een nulmeting voor gedaan zal worden. De effecten moeten getoetst worden. Waardlanden gaat ook toezichthouders in dienst nemen in dit kader.

Burgemeester Melissant noemt de nieuwe Wet op de gemeenschappelijke regelingen en aanvullende instrumenten voor de raad. Hiervoor zou een sessie in juni gepland worden maar omdat de gemeente participeert in diverse gemeenschappelijke regelingen is het beter eerst te overleggen met de andere gemeenten om te kijken of er een gemeenschappelijke bijeenkomst voor gehouden kan worden. In september of oktober komt de agendacommissie hierop terug.

De heer Van der Meijden begrijpt dat dit initiatief genomen wordt vanuit het perspectief van de raad.

Burgemeester Melissant bevestigt dit.
Wat betreft de positie van de raad stelt zij voor om de zienswijzen te laten ondertekenen namens de raad door de griffier en de burgemeester.

De heer Kuijten merkt op dat veel is gesproken over risico's. Er is een mooie risicomatrix toegelicht bij de I&O-sessie. Hij verwijst naar de P&C-cyclus en vraagt in dit kader de raad te informeren over de stand van de risico's.

Wethouder Van Zanten zegt dat dit ieder jaar gebeurt. In de jaarstukken wordt het gewijzigde risicoprofiel weergegeven.

De heer Kuijten zou dit gedurende het jaar willen kunnen bijhouden.

Wethouder Van Zanten zegt dat het voldoende is om dit eenmaal per jaar te doen. Het risicoprofiel is bedoeld als een hulpmiddel voor de raad om te laten zien hoe het college naar het risico kijkt. Door het jaar heen worden de gemeenschappelijke regelingen gevolgd via deelname van wethouders aan DB en AB.

De heer Kuijten merkt op dat hij zou willen dat de raad beter kan sturen op dit punt.

De heer Van der Meijden vraagt nog naar de ontbrekende controleverklaring.

Wethouder Kraaijeveld antwoordt dat deze op 7 juli ontvangen moet worden en dat hij bij de ingekomen stukken gevoegd zal worden.

De heer Van der Meijden dringt aan op een intensievere rapportage inzake de DGJ. Ondanks de verbeteracties zijn er nog steeds geen oplossingen voor de lange termijn. De wachtlijsten zijn schadelijk voor kinderen. Ondanks het intensieve toezicht zijn er nog steeds zorgpunten. Hij verlangt hierover een aanvullende rapportage. De jeugdbeschermingsketen is erg belangrijk. Hij vraagt bij de bestuurlijke rapportages in het eerste en tweede kwartaal de raad hierover te informeren. Hij vraagt of hier draagvlak voor is. Als de wethouder dit niet toezegt, maakt hij er een bespreekstuk van.

De heer Van Willigen ondersteunt dit. Hij heeft behoefte aan meer inzicht.

De heer Krol sluit zich hierbij aan.

De heer Van Santen merkt op dat uitvoering niet verward moet worden met verantwoording. Hij wacht de reactie van de wethouder af.

Wethouder Kraaijeveld zegt dat wat in de schriftelijke beantwoording staat meteen een toezegging is. De eerste burap van DGJ is behandeld en voor de zomer wordt hierover gerapporteerd. Hij vraagt dan aan te geven of dit voldoende is; zo niet dan kan er meer informatie gegeven worden.

De heer Van der Meijden vraagt hoeveel bestuurlijke rapportages er geweest zijn ten tijde van de turap.

Wethouder Kraaijeveld antwoordt dat tot nu toe de raad via de reguliere P&C-cyclus gerapporteerd wordt. De eerste burap komt altijd naar de raad en daarbij kwam dan een begrotingswijziging. Een aantal maanden geleden is afgesproken dat de raad tijdig geinformeerd zal worden. Voor de zomer wordt de raad geinformeerd over de eerste burap. Bestuurlijk wordt natuurlijk alles gedaan om in goede zorg te voorzien.

De heer Van der Meijden zegt hieraan niet te twijfelen. Hij stelt voor dat het college de raad informeert als de cijfers van de wachtlijsten voor die tijd verslechteren. Het college moet dit maandelijks monitoren. Dan kan hij hiermee instemmen.

Wethouder Kraaijeveld wil dit graag toezeggen maar hij moet dan wel over de meest recente cijfers beschikken. Bij de eerste burap zal de raad geinformeerd worden over de wachtlijsten.

De heer Van der Meijden beschouwt het als een inspanningsverplichting om de raad intensiever te informeren dan nu het geval is als de cijfers daartoe aanleiding geven.

De voorzitter legt de vraag voor hoe het voorstel geagendeerd moet worden voor de raadsvergadering.

De heer Krol vindt het jammer dat zijn opmerking over het ambitiefonds niet leidt tot aanpassing van de zienswijze, maar hij kan instemmen met agendering als hamerstuk.

De heer Van der Meijden sluit zich hierbij aan.

De heer Van Willigen merkt op dat de heer Krol zou kunnen aangeven wat zijn wens is.

De heer Krol zegt dat hij in het najaar een onbelaste discussie zou willen voeren over het ambitiefonds, onbelast in de zin dat er niet al ergens geld gereserveerd is voor dit fonds. Hij heeft liever dat als beloning het geld beschikbaar gesteld wordt als men het erover eens is. Hij begrijpt het principiële verzet op dit punt niet.

Mevrouw Dansen ondersteunt dit voorstel.

De heer Van Willigen denkt dat de heer Krol dan met een motie zou moeten komen.

De voorzitter stelt vast dat het voorstel een hamerstuk wordt met uitzondering van de zienswijze inzake Avres omdat die een bespreekstuk wordt.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.